

## [Maigaard.]

ståelige og uforståelige ting i det københavnske dagblad, så må man stille sig totalt undrende over for afvisningen.

Jeg har, og det skal så være min sidste bemærkning, endnu ikke konkret og præcist — jeg tænker ikke her på hr. Svend Haugaards blide, linde hånd, brede kategori at tænke i — jeg har endnu ikke konkret og præcist kunnet få at vide, hvad det var, der i markedsmodstandernes betænkning var forkert i spørgsmålet om jordproblemerne. Jeg spørger igen: hvad er det, der er forkert? Hvad er det, der ikke kan holde? Jeg stiller ikke mindst spørgsmålet til hr. Hilmar Baunsgaard, der jo har ment sig berettiget til i Middelfart Venstreblad den 26. august at betegne ikke mindst dette afsnit med ordene „udpræget demagogisk“. Jeg stiller spørgsmålet, for hvis folkettinget virkelig har en særlig værdighed — og det kan jeg jo forstå, ikke mindst på hr. Hilmar Baunsgaard, at folkettinget har — og hvis det virkelig skal være sådan, at det skal være forbundet med en særlig værdighed at være medlem af folkettinget — og det kan jeg jo ikke mindst på hr. Hilmar Baunsgaard forstå, at det skal — så burde man ikke kunne betegne vort standpunkt, kollegers indsats i et væsentligt problem, som demagogisk uden i alt fald at fremlægge en argumentation herfor. Den savner jeg fortsat.

**Anker Jørgensen:** Hr. Stetter var i sit indlæg inde på, at vi her i folkettingen har haft en god debat, og at vi har lært at diskutere, og det er naturligvis rart, hvis det endelig skulle være lykkedes folkettingen at lære den kunst at diskutere. Jeg ved ikke, om jeg også kan leve op til den opfattelse, hr. Stetter har af den debat, der er foregået, men jeg vil gerne starte med at sige, at jeg egentlig mener, debatten har vist, at mange og ikke mindst mange modstandere i og for sig har misbrugt deres intellektuelle evner til at finde de mest spidsfindige spørgsmål frem og så på rigtig advokatvis vise, at denne lille detalje var simpelt hen det afgørende for, om Danmark skulle i EF eller ikke. Jeg mener, vi har været ude for en sådan op-hobning af detaljer. Og når man så tålmodigt har fået svar på disse spørgsmål af markedsministeren eller på anden måde og man er blevet tilbagevist, ja, så har man

bare rejst en ny detalje. På den måde er det lykkedes, hvad jeg vil kalde at lægge et røgslør eller skabe en forvirring om det, som er det centrale i debatten. Det er naturligvis ikke nogen ukendt metode, den bruges jo på så mange områder, og det synes folkettingen stadig væk åbenbart er anvendeligt.

Jeg mener også, man kan konstatere, at der er sket en udvikling i debatten, og i og for sig en positiv udvikling, ikke blot debatten, som den foregår her, men som den er foregået på møder ud over landet. Første fase i udviklingen var egentlig, at selve Romtraktaten var noget af det mest nederdrægtige, man overhovedet nogen sinde havde set på denne jord. Der blev læst op af Romtraktaten, og vi fik at vide, at det var en ren slavekontrakt, hvis vi gik ind under disse vilkår. Det er man ligesom holdt lidt op med, for selv om ikke så mange har læst Romtraktaten, så er den alligevel blevet citeret så mange gange, at i hvert fald mange flere er begyndt at vide eller nu ved, hvad der står i den. Nu er det fortolkninger af artikel dit eller dat eller også formodninger om, hvordan dette kan tænkes at ville udvikle sig omkring 1990 eller ved år 2000. Det er i og for sig positivt, at det er perspektiverne, plus og minus i disse perspektiver, der nu er blevet noget mere centralt, i hvert fald når man er ude omkring og både tilhængere og modstandere møder hinanden.

Jeg vil gerne prøve på, om jeg kan leve op til at pege på, hvad der er det centrale. Jeg mener, at det centrale kan man godt illustrere ved at sige, at vi har gennemlevet tre epoker eller tre faser i historien, som de fleste af os, der er her til stede, på den ene eller den anden måde kender til.

Den første fase i historien og specielt i Europas historie var løsningen af de enkelte staters problemer med nationale metoder og midler. Det gav kriser, det gav spændinger, og det var i hvert fald også med til at skabe krige.

Den anden fase i udviklingen er den, vi har oplevet i efterkrigsårene, de 20-25 år, der er gået siden krigen. Hvad er denne fase præget af? Ja, den er netop præget af større økonomiske og politiske sammenslutninger, som regel netop i geografisk begrænsede områder, hvor man har samarbejdet temmelig uforpligtende, men har samarbejdet og med